

Tevékenység: Észtországi tanulmányút

Téma: találkozó Bugarszki Zsolttal, aki bemutatta nekünk az egyetemet; Észtországot – az országban jelenlévő kapcsolatokkal, viszonyokkal, törvényekkel, szabályokkal; és mindezt összehasonlítva a magyarországi helyzettel

Helyszín: Tallinn Egyetem (TLU), Észtország

Időpont: 2020.03.09. (1. nap)

ZSOLT PREZIJE: <https://prezi.com/smfmevmdqzrd/esztorszag/>

EGYETEM:

A Társadalomtudományi karon dolgozik Zsolt, így ennek a karnak a szemszögéből ismerhettük meg.

- Aktív a nemzetközi kapcsolata
- Nagyon sok projektje van. Ezek között vannak akadémiai kutatások, de egyre több a való élettel foglalkozó, a valódi hatás (impact) orientált program. Ilyen projektje az egyetemnek Vorumaa fejlesztési projektje is. A fejlesztés az ott a megyében van, de az egyetem az Tallinnban
- Interdiszciplináris kutatás zajlik, ami azt jelenti, hogy az embert születésétől a haláláig vizsgálják a különböző szakterületek közösen
- Működik egy demográfiai intézet is
- Szakok: jog, szociális munkás, szociálpedagógia, szociálpolitika, szociológia, politológia
- 80 fő phd hallgató, és van szociális munkából is phd

ÉSZTORSZÁG:

- Észtország kicsi ország, ezért itt minden nagyon kicsi. Lakóinak száma 1 200 000 fő, Tallinnak a fővárosnak a lakossága 400 000 fő.
- Az ország lakosságának 26%-a oroszajkú, ők a kékgallérosok, Tallinn lakosságának 50%-a orosz, valamint a keleti régió is orosz ajkú.
- Észt közigazgatás: a rendszerváltáskor az oroszok nem adtak át semmit. 1991-ben mindenkit kitettek a közigazgatásból és huszonévesekkel töltötték fel. IT ország, ha most leigáznák, akkor is internetország marad.

- Másfél éve felszámolták a megyét, és a 200 életképtelen önkormányzatból lett 70 önkormányzat. Az SZJA 47%-a az önkormányzatoknál marad. Mivel Vörumaa-ban nincs keresőképes lakosság így szegények. Tallinnban, ahol magas az IT szektor, így a bérek is, ezért elmondható, hogy a tallinni polgármester nagyobb büdzsé felett rendelkezik, mint a kormányfő. Az önkormányzatok önállóak, de nincs pénzük.
- Településszerkezet: egy erdőben van 3-4 ház és az egy falu
- Az ország kettészakadt. Van egy fejlesztett, túlfejlesztett Tallinn és környéke és ezzel szemben van a vidék.
- Skandináv jövő látszik az ország előtt
- A szegénységi kockázat alacsony
- Észtország munkaerőhiánnyal küzd, ez jellemző Vorumaa megyére is.
- Észtországban a start-up kultúra erős. Jelképük az egyszarvú: a start-upok világában azt nevezik így, amely vállalkozás hetente megduplázza bevételeit. Ugyanakkor Kezd kifulladás 7 év után a hackathon, mert a technológia érdekli csak, high-tech akar lenni, IT development mérnök.
- Az IT szektorban dolgozók ugyanannyit keresnek, mint a Szilícium-völgyben.
- A '90-es években nem voltak tisztességesek a vállalkozások, azóta nagy fordulat történt ma már a vállalkozások tisztán és nyíltan működnek.
- Az EU itt szent.
- Oktatás: pezsgő tanári élet, nagy szabadság, középiskolában erős a lemorzsolódás
- Erős az észtek természetszeretet - az erdő mindenkié, de nem lehet tönkre tenni.
- Jellemző a lakótelepi bűnözés, erős az idegenellenesség. Az orosz kisebbségnek pl. nem adtak nekik állampolgárságot 1992-ben, így hontalanként élnek az országban/a hazájukban. Tallinnban is élnek oroszok a város keleti részén. Ijedt identitásföltés jellemzi az észteket, ennek is köszönhető az oroszellenességük.
- Néplélek: a történelmet nézve sokat volt megszállás alatt – 1206 dánok, 134 német, 1561 svéd, 1710 orosz, 1918-ban kikiáltották az Észt Köztársaságot. 1940 szovjet megszállók, 1941 náci uralom, 1944 szovjet megszállás, 1991 második Észt Köztársaság. 1991-ben visszaállították az 1938. évi tulajdonviszonyokat, vagyis semmit sem ismernek el a szovjet időkből.
- Akadályok az ország előtt: belső piac mérete, infrastruktúra hiánya, vállalkozások mélysége (tejtermékipar fejlett és jó), lakosság egészségi állapota (főleg a férfiaknál), munkaerő hatékonysága

- Észt szociálpolitika: szovjet örökség, neoliberális gazdaság- és társadalmpolitika, észak-európai befolyás és identitás, EU hatás
- A jóléti kiadások alacsonyak. A szociális ellátás a skandináv országokéhoz hasonló. Nincs hálapénz, küzdenek a korrupció ellen, igazi verseny van, neoliberális iskola, vagyis az állam nem gondoskodik, de mindent megad ahhoz, hogy az önszerveződés, öngondoskodás menjen. Az állam hozzáállása: ha csinálni akarnak valamit az állampolgárok ahhoz mindent megadnak. 25 éve mondja az észt kormány, hogy felejtsetek el minket
- Nincs harmadik szektor. Mindenki kormányzati vagy vállalkozói
- Észtországi civilség: itt nem ebből élnek az emberek. Mindenkinek van egy főállása, aminek legtöbbször semmi köze sincs a civil tevékenységhez. A legtöbbben nemcsak egy szervezetnek a tagjai, hanem két-három szervezetnek.
- Kik a cselekvők? 40 évnél idősebb vidéki kulturális, társadalmi végzettségű. Hívó szó: megteheti. Ezzel szemben Mo-on a kizsárolás működik. Ha van akaratod mindent elérhetsz.
- Talgud = önkéntes munka. Mivel nincs kiépített szolgáltatás, szociális ellátás, a települések kicsik (3-4 ház egy falu), a házak messze egymástól a nagy területeken, ezért egymásra vannak utalva az emberek. Nézik egymás kéményét, segítenek föl vágni a fát, a kijáró utat a hótól közösen takarítják meg. Ezek ott az életben maradáshoz szolgálják, ha nem fognak össze egyedül senki sem tudja megcsinálni.
- Szociális hackathon miért sikeres? Állam nem ad semmit, magának kell az embereknek megteremtteni a dolgokat, öngondoskodás, remegő hangú tini néhány év múlva (IT szektorban) sokat fog keresni, igazi tenderek vannak, alacsony a korrupció. És mivel nincs infrastruktúra (pl. nincs autópálya az országban, van egy út az erdőbe bevágva és így lehet utazni Vörubába is, és csak busszal, vonatközlekedés nincs) és kiépített szolgáltatás ezért elmegy az ember pl. egy szociális hackathon-ra, hogy csináljon valamit magáért
- Vörumaa 4 részre oszlik, az egyik Stoma, melynek olyan erős identitása van, hogy királyt választanak. A megye azonban demográfiai krízisben van - aki csak teheti elköltözik, akik ott élnek részegesek, öregek, fogyatékosok.

HASONLÓSÁGOK ÉS KÜLÖNBÖZŐSÉGEK MAGYARORSZÁG ÉS ÉSZTORSZÁG KÖZÖTT:

- Bruttó átlagbér: Észto-ban 345 200 Ft, Mo-on 288 000 Ft. Észto-ban 120 000 Ft-tal több. Az észtek láthatóan jobban élnek, mint a magyarok.
- Valga megyében él 200 roma család, ennyi roma él az egész országban.
- Nincs olyan szegénység, mint Mo-on. Hiányzik a szegénység legsó része és van egy igazi középosztály és egy nagy elit.
- Felzárkózás az EU 28 országhoz: 2004-ben Észto. 54%, Mo. 61%; 2010-ben Észto. 65%, Mo. 64%; 2015-ben Észto. 75%, Mo. 68%
- Amit itt tapasztalunk mindent le kell fordítani, adaptálni kell Magyarországra, mert ahogyan itt Észtországbn csinálnak dolgokat, úgy nem lehet nálunk megvalósítani
- Meg kell találni, hogy Mo-on és Romániában mi a motivációja az embereknek arra, hogy bekapcsolódjanak egy hackathon-ba.